

SVENSKA SÄLLSKAPET FÖR DERMATOLOGI OCH VENEREOLOGI
SWEDISH SOCIETY FOR DERMATOLOGY AND VENEREOLOGY

Patientinformation

Sår orsakade av vaskulit

Vad är vaskulit?

Vaskulit orsakas av inflammation i blodkärlen och kan leda till smärtsamma hudförändringar och sår.

Vaskulit är inte en infektion och smittar inte.

Vem kan drabbas?

Vaskulit kan drabba personer i alla åldrar. Risken är högre om man har:

- autoimmun sjukdom (till exempel reumatoid artrit, SLE)
- infektion
- vissa läkemedel
- blodsjukdom
- inflammatorisk tarmsjukdom

I många fall hittar man ingen tydlig orsak.

Varför uppstår sår vid vaskulit?

En reaktion i immunsystemet leder till inflammation i hudens blodkärl med försämrat blodflöde, syrebrist och sårbildning som följd. Vaskulitsåren sitter vanligtvis på benen.

Symtom

Hudförändringar vid vaskulit kan börja som smärtsamma områden med röda eller lila prickar (purpura) eller små knutor som övergår till sår med mörka kanter och såryta täckt med svarta sårskorpor.

Hur ställs diagnosen?

Diagnosen baseras på:

- klinisk bedömning av hudläkare

- genomgång av sjukhistorian
- blodprover
- vävnadsprov

Behandling

Behandlingen beror på orsaken till vaskuliten och svårighetsgraden.

Vanliga delar av behandlingen:

- antiinflammatoriska eller immunhämmande läkemedel
- behandling av bakomliggande sjukdom
- behandling av sår och omgivande hud och om möjligt kompressionsbehandling
- smärtbehandling
- tryck och skav mot det drabbade området ska undvikas

Vid misstanke om infektion ska läkare bedöma om antibiotikabehandling krävs.

Prognos

De flesta sår orsakade av vaskulit läker när inflammationen och orsaken till vaskuliten behandlats.

Läkningstiden varierar och kan vara lång, särskilt om blodcirkulationen är nedsatt eller om såren är djupa.

Återfall kan förekomma, särskilt om den bakomliggande sjukdomen inte är helt kontrollerad.

Senast uppdaterad 2026-06-22
av Lill-Marie Persson och Natalja Jacobsson